

Platina long

Nákup platiny – spekulace na růst ceny

Říjen 2003

Platina na vzestup

Přestože patří platina mezi drahé kovy, má velké využití také jako kov průmyslový. Právě tato kombinace způsobuje, že poptávka po platině se drží na vysoké úrovni ve všech stádiích ekonomického cyklu. V obdobích krize a nejistoty vychází poptávka ze strany těch investorů, kteří hledají pro své peníze bezpečnější přístav, než jsou klasické cenné papíry. V obdobích ekonomického růstu se zvedá poptávka po tomto kovu ze strany průmyslových podniků – tedy hlavně výrobců automobilů a elektroniky. Doba, ve které se nyní nacházíme, je zcela specifická. V hlavních světových ekonomikách se obnovuje silný růst, éra nejistoty ve světě však přetrvává. Kombinace těchto faktorů nahrává platině.

Důvody pro nákup platiny

1. **Fundamentální analýza** – ke vzrůstající oblibě naftových motorů a přísnějším emisním limitům se přidává silný ekonomický růst ve Spojených státech a Japonsku, jenž zvyšuje industriální poptávku po platině. Již přes čtyři roky panuje na trhu deficit nabídky nad poptávkou. Více informací viz. *Fundamentální analýza*.
2. **Technická analýza** – denní i dlouhodobější grafy potvrzují sílu platiny. Z týdenního pohledu trh stoupá vzhůru v trendovém kanále, na denním grafu kurz prorazil silnou rezistenci. Bližší detaily viz. *Technická analýza*.
3. **Psychologická analýza** – velcí hráči jsou na trhu s platinou téměř výhradně na dlouhé straně trhu. Jsou tak přesvědčeni o pokračování cenového růstu. Více detailů viz. *Psychologická analýza*.

Fundamentální analýza

Trh s platinou se pohyboval v devadesátých letech minulého století na úrovni cca 350 - 450 USD za unci a víceméně stagnoval. K nastartování růstového trendu došlo v roce 1999, kdy se změnily dlouhodobé fundamentální faktory. Platina se začala ve velkém používat ve výrobě katalyzátorů do automobilů kvůli stále přísnějším emisním limitům ve většině vyspělých zemí. Růst poptávky přišel také z elektronického a elektrotechnického průmyslu v souvislosti s prudkým rozvojem informačních a telekomunikačních technologií. Tomuto růstu poptávky se nedokázala přizpůsobit nabídka a ceny vzrostly až na 645 dolarů. Kvůli prasknutí spekulativní bubliny u technologických akcií, která vyvolala ekonomický útlum v USA i jinde ve světě, se snížila poptávka a kurz do října 2001 klesal. Poté však znovu převážily výše uvedené fundamentální faktory. Ty by měly růst kurzu platiny podporovat i nadále.

Strana nabídky

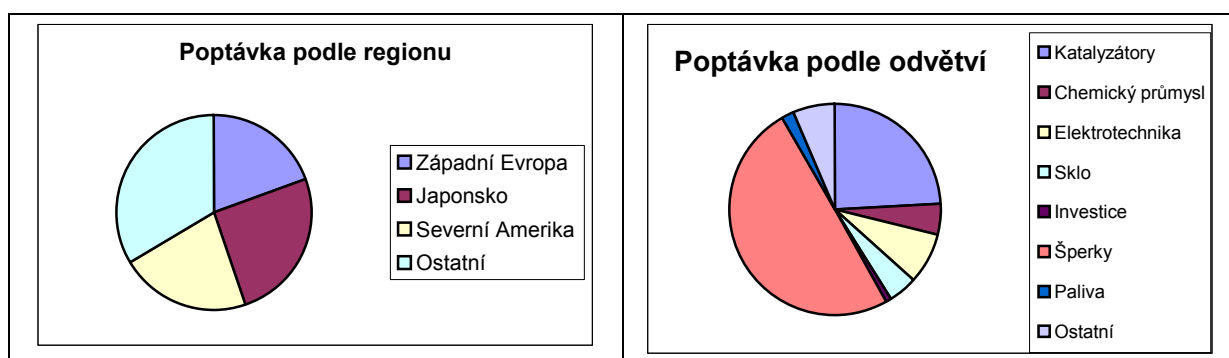
Hlavním dodavatelem platiny na světové trhy je Jihoafrická Republika, jejíž podíl činil v roce 2002 téměř 75 procent. Druhým významným hráčem je Rusko, které zásobuje asi 20 procent trhu. Produkce Jihoafrické republiky se postupně zvyšuje, v loňském roce činil tento meziroční nárůst 8,5 procenta. V Rusku pak došlo k liberalizaci vývozních pravidel, což vedlo ke zvýšení konkurence a objem kovu dodávaného na trhy se zvyšuje. Růst v nabídce

však přesto nestačí držet krok s poptávkou. Již přes čtyři roky na trhu panuje deficit nabídky nad poptávkou.

Strana poptávky

Poptávka po platině vychází prakticky rovnoměrně ze čtyř regionů – ze západní Evropy, Japonska, Severní Ameriky a zbytku světa. Nejvýznamnějším odběratelem je Japonsko, které spotřebovává kov zejména v automobilovém a elektrotechnickém průmyslu.

Z pohledu odvětví se asi z 50% podílí na poptávce po platině šperkařský průmysl, u něhož došlo v roce 2002 k meziročnímu růstu poptávky o 9% na 2,83 milionů uncí. Tento růst byl veden silným 14procentním zvýšením nákupů z Číny. Čtvrtinu poptávky pak tvoří automobilový průmysl při výrobě katalyzátorů. Mezi další odběratelé patří elektrotechnika, chemický průmysl a investice – tato poptávka nyní v souvislosti s oživením ekonomik ve světě silně roste.

Mezi důvody, které by měly způsobit růst ceny platiny patří:

- Silný růst americké ekonomiky
- Nastartování ekonomického růstu v Japonsku
- Přísnější emisní limity
- Pokles úrokových sazeb, růst peněžní nabídky
- Slabý dolar

Většina ekonomických statistik již ukazuje, že v USA byl znovu obnoven silný ekonomický růst. To znamená větší výrobu automobilů i elektroniky, větší výrobu šperků. Tyto vlivy zvedají poptávku po platině. Podobný vývoj nastává i v Japonsku, které patří kvůli vysoké kumulaci elektrotechnického, elektronického i automobilového průmyslu k nejdůležitějším odběratelům platiny na světě. I zde dochází k nastartování ekonomického růstu, na který Japonci marně čekají již od roku 1990! Pokud se japonská ekonomika dostala z nejhorského – a my věříme, že ano – znamená to velmi silnou poptávku po platině v příštích letech.

Limity pro emise škodlivin z automobilů jsou ve světě stále přísnější a tento trend bude dále pokračovat. Platina je zatím nepostradatelnou surovinou při výrobě katalyzátorů, které v automobilech pomáhají snižovat koncentraci emisí ve výfukových plynech. V roce 2005 začnou v Evropě platit přísnější emisní standardy, které sníží dovolenou emisní úroveň asi o 50 procent. To dále zvýší poptávku po platině. Někteří výrobci automobilů se již těmito novými standardy řídí a většina nových modelů nyní uváděných na trh je již vyráběna pod certifikátem nových standardů. K růstu zájmu o platinu přispívá také zvyšující se popularita dieselových motorů. Zatímco u katalyzátorů benzínových motorů může být platina nahrazována paládiem, u naftových motorů toto nelze. V minulém roce se prodej naftových aut v západní Evropě zvýšil o sedm procent a jejich podíl na celkových prodejkách dosáhl 40

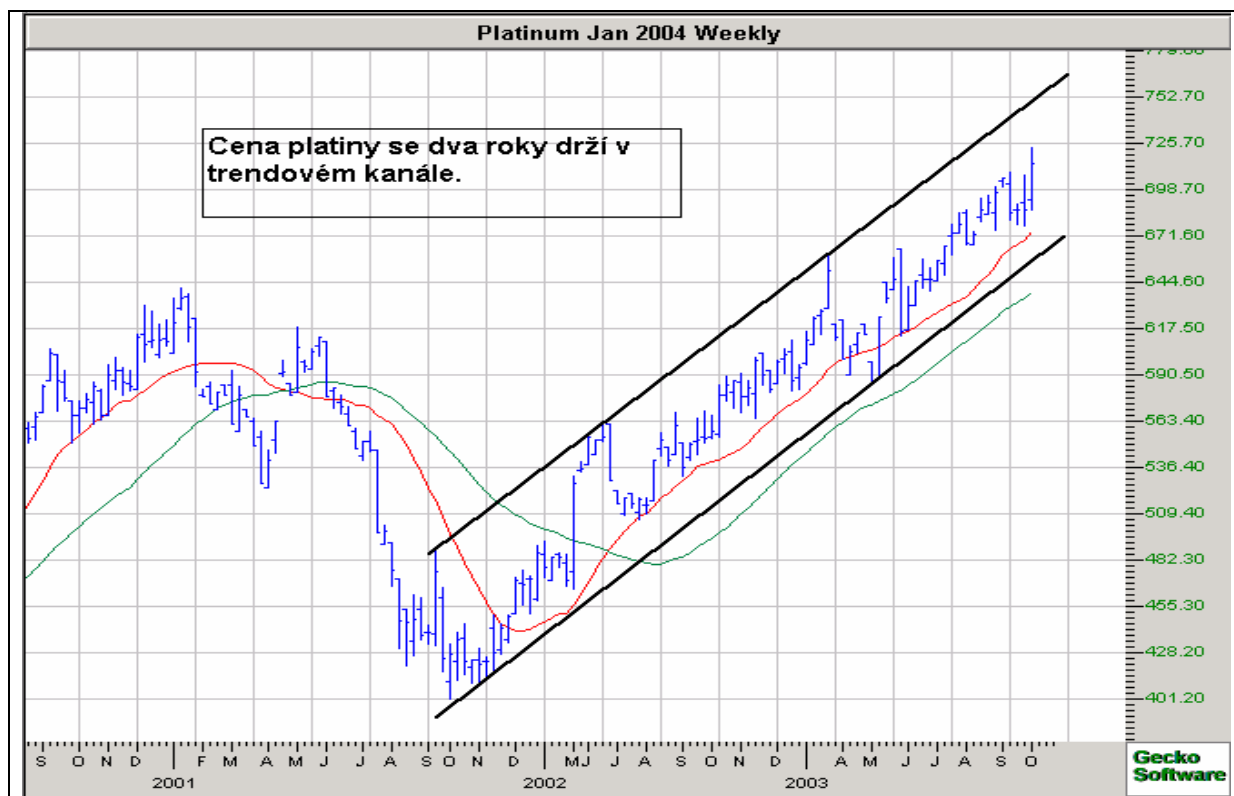
procent. Výroba automobilů dále roste exponenciálním tempem v Číně. S platinou se počítá i v nových typech zařízení pro výrobu elektrické energie ze zemního plynu, která se zavádějí do provozu ve Spojených státech.

Úrokové sazby centrálních bank na celém světě, v čele s americkým Fedem, jsou na nejnižších úrovních za desítky let. Nízké úrokové sazby způsobují, že finanční vklady přinášejí menší výnosy a mnoho investorů hledá alternativní umístění svých peněz, jako jsou například drahé kovy včetně platiny. Šéf americké centrální banky Alan Greenspan otevřeně vyhlásil boj s hrozbou deflace. To znamená další uvolňování peněz do oběhu a tlak na inflaci. V dobách inflace jsou drahé kovy ideální investicí. Výrazné snižování úrokových sazeb a uvolňování měnové politiky způsobuje, že množství peněz v oběhu celosvětově velmi rychle roste. Americká centrální banka dokonce vytváří peníze nejrychlejším tempem v historii! Každý ekonom ví, že velké množství v oběhu je největší příčinou inflace a tato zásada platila a platí ve všech ekonomických prostředích. Při nízkých úrocích a hrozbě inflace investoři nakupují drahé kovy.

Odtok kapitálu, velký deficit obchodní bilance v USA, deficit státního rozpočtu (dohromady tzv. dvojité deficit) a úrokové sazby na nejnižší úrovni za 60 let způsobily pokles hodnoty americké měny. Platina je obchodována v dolarech, a proto aby zůstala její hodnota stejná, musí při poklesu kupní síly dolaru kurz platiny vzrůst. Sestupný trend US dolaru již nebude zřejmě tak rychlý, jako tomu bylo v uplynulých měsících, avšak výrazné posilování dolaru nečekáme. Další oslabení dolaru by mělo za následek růst ceny platiny na burze v New Yorku.

Technická analýza

Příznivou fundamentální situaci na trhu s platinou doplňuje také technický pohled. Platina je technicky silná z hlediska týdenních i denních grafů.

Růstový trend započala platina již v polovině roku 1999. O dva roky později došlo ke korekci této růstové vlny, po jejímž ukončení se trh vrátil do vzestupného pohybu. Již dva roky se kurz platiny drží v trendovém kanále.

Platina leden04 - denní graf

Nyní aktivním kontraktním měsícem je leden. Tento futures v září konsolidoval a na začátku října potvrdil svou sílu, když prorazil silnou rezistenci. Trend tak pokračuje. Jeho sílu potvrzuje i to, že se kurz platiny nachází nad oběma střednědobými klouzavými průměry (18denní - červeně, 40denní - zeleně).

Psychologická analýza

I přesto, že trh v New Yorku není hlavním světovým trhem s platinou (tím je burza TOCOM v Japonsku), dají se z údajů o otevřených pozicích dobře vyčíst, jaký další cenový vývoj očekávají velcí spekulanti. Chování těchto velkých spekulantů s platinou totiž dokládá aktuální sílu trhu a také jejich přesvědčení v pokračování růstu. Velcí hráči, mezi které se na platině řadí každý s alespoň 50 otevřenými futures kontrakty, jsou totiž téměř výhradně na dlouhé straně trhu.

Výše jejich otevřených pozic na vzestup dosahovala na konci prvního týdne v říjnu 69 procent hodnoty open interest. Na druhou stranu velikost otevřených pozic na pokles velkých hráčů zaujímá pouze čtyři procenta hodnoty open interest.

Jak vstoupit do trhu?

Pro bližší informace ohledně toho jak nejlépe vstoupit do trhu kontaktujte společnost Colosseum, a.s.

Specifikace kontraktu

Název	Platina
Název angl.	Platinum
Typ	Futures kontrakt
Burza	COMEX divize New York Mercantile Exchange, USA
Objem kontraktu	50 trojských uncí
Kotace kurzu	Dolary za jednu trojskou unci
Hodnota bodu (pohyb o 1,00)	50 USD
Obchodní hodiny	14:20 – 19:05 SEČ (+noční obchodování na Access)

Upozornění

Tato zpráva je pouze informativní a není myšlena jako návrh nebo nabídka ke koupi či prodeji jakékoliv komodity, futures kontraktu nebo opce. Ačkoliv fakta a informace zde obsažené jsou získány ze zdrojů, které Colosseum, a.s. („Firma“) považuje za věrohodné, nezaručujeme jejich přesnost a jakákoliv informace může být neúplná nebo zkrácená. Firma neodpovídá za typografické chyby v této zprávě. Veškeré názory a odhady v této zprávě vyjadřují názor Firmy k datu této zprávy a vyhrazuje si právo na jejich změnu bez předchozího upozornění.

Firma, její pobočky, představitelé a/nebo zaměstnanci mohou, ale nemusí kdykoliv držet krátké a/nebo dlouhé pozice v jakékoliv komoditě, futures kontraktu, opci nebo jiném investičním instrumentu zmiňovaném v této zprávě. Příkazy uvedené v tomto dokumentu mohou být pouze ilustrativní a Firma je může, ale nemusí provádět na trhu. Veškeré názory v této zprávě jsou názory analytického oddělení Firmy. Jednotliví obchodníci nebo jiné firemní publikace mohou vyjadřovat rozdílný nebo protichůdný názor. Názory v této zprávě mohou být založeny na různých analytických metodách nebo disciplínách. Například fundamentální a technická analýza obvykle používají různé metody a odlišné časové období, proto mohou činit různé závěry ohledně vývoje stejné komodity nebo termínového kontraktu. Investiční strategie popisované v této zprávě jsou riskantní a nejsou vhodné pro každého investora. Pokud plně neporozumíte podmínkám a rizikům popisovaných obchodů, včetně rozsahu potenciálního rizika ztráty, které může dosáhnout a v určitých případech i přesáhnout hodnotu investice, měli byste se takových obchodů zdržet.

© 2003 Colosseum, a.s. Všechna práva vyhrazena.

Jakékoliv neautorizované použití, duplikace nebo šíření tohoto materiálu je zakázáno.

Kontakt
Colosseum, a. s. Na Šafránce 22 101 00 Praha 10 tel. +420-2-460 888 88 fax. +420-2-460 888 89 E-mail: info@colosseum.cz www.colosseum.cz
Dotazy k analýze: trading@colosseum.cz telefon a fax viz. výše